

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 1 oktober 2015
Naam opsteller : Dimitri Druiven
Informatie op te vragen bij : Dimitri Druiven tst. 269
Portefeuillehouder(s) : Rob Zeeman
Zaaknummer : BB15.00251
Registratienummer : RAAD150103

Onderwerp: Uitvoering forensenbelasting in relatie tot arrest Hoge Raad januari 2015

Aan de raad,

Beslispunt:	– De raad besluit: – kennis te nemen van de uitkomsten van het onderzoek naar de gevolgen van het arrest van de Hoge Raad inzake de forensenbelasting; – in te stemmen met het voorgenomen besluit van het college om de heffingsambtenaar op te dragen bij de uitvoering van de forensenbelasting het arrest van de Hoge Raad in voorkomende en overeenkomstige gevallen toe te passen; – de begrotingswijziging vast te stellen voor het aan dit besluit verbonden incidentele nadeel van € 970.000,-.
--------------------	--

1. Waar gaat dit voorstel over?

In januari 2015 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan inzake de gemeente Ameland en de forensenbelasting. In dit arrest heeft de Hoge Raad de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem – Leeuwarden van 11 februari 2014 bevestigd. Kort samengevat volgt uit het arrest van de Hoge Raad dat een gemeente geen forensenbelasting mag heffen wanneer de eigenaar in de verhuurbemiddelingsovereenkomst heeft opgenomen dat hij zijn vakantiewoning niet meer dan 90 dagen per jaar mag gebruiken.

Het arrest van de Hoge Raad heeft grote gevolgen voor de uitvoering en opbrengsten van de forensenbelasting in Bergen. Daarom is onderzocht in hoeverre deze gevolgen kunnen worden beperkt of afgewend. In de tussentijdse rapportage 2015 / perspectiefnota 2016-2019 is overigens reeds een structureel nadeel opgenomen van € 900.000,- als gevolg van deze uitspraak. Dit is inmiddels vastgesteld door uw raad. Aan nog lopende procedures 2011 t/m 2013 en nog op te leggen aanslagen 2013 en 2014 wordt daarnaast een incidenteel nadeel verbonden van € 970.000,-.

Voor het beperken of afwenden van de gevolgen is een scenario (A) denkbaar waarbij het arrest van de Hoge Raad niet toegepast wordt voor de heffingspraktijk in Bergen. Dit scenario sluit grotendeels aan bij de bestaande procesvoering in lopende beroepzaken en de totnogtoe gehanteerde visie op de reeds bestaande jurisprudentie. Insteek van dit scenario is het uiteindelijk voorleggen van deze visie aan de Hoge Raad en daarmee het verkrijgen van bijbehorende jurisprudentie.

Vanuit het oogpunt van financieel risicomanagement ligt het voor de hand om elke mogelijkheid te gebruiken om genoemd nadeel af te wenden. Omdat de kans van slagen van genoemd scenario echter als nihil wordt ingeschat wordt de keuze hiervoor ontraden. Daarnaast zijn nog andere nadelige effecten aan dit scenario verbonden. Keuze voor dit scenario zal zorgen voor een traject van meerdere jaren waarbij procedures en nog op te leggen aanslagen worden aangehouden in afwachting van de uitkomst. Daarnaast kleeft aan

dit scenario een negatief uitstralingeffect omdat een uitspraak van het hoogste rechtscollege ogenschijnlijk wordt genegeerd.

Tegenover genoemd scenario staat het scenario (B) waarbij geen verdere aanleiding wordt gezien om het arrest van de Hoge Raad te bestrijden. De heffingsambtenaar zal worden opgedragen het arrest van de Hoge Raad in voorkomende en overeenkomstige gevallen toe te passen. Keuze voor dit scenario houdt in dat het genoemde financieel risico als onafwendbaar wordt beschouwd.

Gelet op de zeer geringe slagingskans en overige nadelen van scenario A wordt voorgesteld om te kiezen voor scenario B. Keuze voor dit scenario zorgt daarbij voor een situatie waarbij invulling kan worden gegeven aan een eenduidige heffing van forensenbelasting.

Beide scenario's, en de daarbij behorende risico's, zijn verder uitgewerkt in bijgaande memo.

Bevoegdheid heffingsambtenaar:

Op grond van artikel 231, eerste lid, van de Gemeentewet geschiedt de heffing van gemeentelijke belastingen met toepassing van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR). Op grond van de het tweede lid gelden de bevoegdheden en de verplichtingen in de AWR op gemeentelijk niveau voor de gemeenteambtenaar belast met de heffing van gemeentelijke belastingen (hierna: de heffingsambtenaar of inspecteur).

Op grond van het bovenstaande ontleent de heffingsambtenaar zijn bevoegdheid, op basis van attributie, tot het vaststellen van aanslagen en het doen van uitspraken op bezwaar rechtstreeks aan de wet. Hierbij is de heffingsambtenaar bevoegd beleidsregels vast te stellen over de hem toekomende bevoegdheid.

Zoals uit het voorgaande blijkt is de heffingsambtenaar dus (zelfstandig) bevoegd tot het opleggen van een aanslag en bestaat hierbij enige beleidsvrijheid. Er is echter wel sprake van een relatie tussen de heffingsambtenaar en het college. Dit brengt met zich mee dat het college bevoegd is om de aan hem ondergeschikte heffingsambtenaar aanwijzingen te geven m.b.t. de uitoefening van zijn bevoegdheden. Door het voorleggen van dit besluit wordt de mogelijkheid geboden om de heffingsambtenaar aanwijzingen te geven over de uitvoering van deze bevoegdheid.

Door toetreding van Bergen aan de GR Cocensus zijn de genoemde bevoegdheden vanaf 1 januari 2014 overgedragen aan de inspecteur van Cocensus. De voorgenomen besluitvorming van het college geldt in die zin dan ook als aanwijzing voor de inspecteur. Gelet op de omvang van het aan dit besluit verbonden incidentele nadeel wordt uw raad om instemming verzocht.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

De raad neemt kennis van de uitkomsten van het onderzoek waarbij door ons college geen aanleiding wordt gezien om het arrest van de Hoge Raad te bestrijden.

De raad stemt in met het besluit van ons college om de heffingsambtenaar op te dragen het arrest van de Hoge Raad in voorkomende en overeenkomstige gevallen toe te passen bij de uitvoering van de forensenbelasting.

De raad stelt de begrotingswijzing vast voor het aan dit besluit verbonden incidentele nadeel van € 970.000,-.

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

- ☒ collegebevoegdheid: het college is bevoegd aanwijzingen aan de heffingsambtenaar te geven.
- ☒ raadsbevoegdheid:
- ☒ budgetrecht: het vaststellen van de aan dit besluit verbonden begrotingswijziging is een bevoegdheid van uw raad.

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

Als gevolg van dit besluit zal het arrest van de Hoge Raad worden toegepast in voorkomende en overeenkomstige gevallen. Hierbij blijft de mogelijkheid bestaan om anders te besluiten in die gevallen waarbij aangetoond kan worden dat overeenkomsten niet de werkelijke afspraken weergeven.

Regionale samenwerking

- ☒ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling: GR Cocensus

Burgerparticipatie: nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie

Externe communicatie: nee, in overleg met communicatieadviseurs

Extern overleg gevoerd met: Wiegeraad de Cloe, Cocensus en VNG

5. *Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?*

Feitelijk bestaat er geen andere mogelijkheid dan de geschetste scenario's

6. *Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?*

Direct na besluitvorming zullen zowel de heffingsambtenaar als de inspecteur maatregelen treffen om het arrest toe te passen op alle voorkomende en overeenkomstige gevallen. Conform geldende jurisprudentie kunnen de gevolgen van het arrest alleen van toepassing zijn op besluiten die niet onherroepelijk zijn. Dit houdt in dat procedures die reeds beëindigd waren ten tijde van publicatie van dit arrest geen aanspraak kunnen maken op toepassing hiervan.

7. *Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?*

Structureel:

Het in de tussentijdse rapportage 2015 / perspectiefnota 2016-2019 reeds opgenomen structurele nadeel van € 900.000,- is feitelijk verbonden aan dit voorstel. Dit bedrag is gebaseerd op een quickscan waarbij is gekeken voor welk maximaal aantal woningen redelijkerwijs kan worden verwacht dat een contractuele aanpassing de heffing van forensenbelasting in de weg staat. Op dit punt behoeft de begroting dan ook geen aanpassing.

Incidenteel:

Aan de keuze voor dit scenario (B) wordt een totaal incidenteel nadeel van € 970.000 verbonden. Aan de genoemde nog liggende bezwaren 2011 t/m 2013 waarbij dit vraagstuk speelt wordt een nadeel verbonden van € 450.000,-. Voor de nog op te leggen aanslagen 2013 en 2014 wordt verwacht dat het aantal woningen, waarbij contracten zijn aangepast, verder is gegroeid ten opzichte van de voorgaande jaren maar nog niet zo groot als het verwachte aantal vanaf 2015 en verder. Dit nadeel wordt geschat op € 500.000,-. Daarnaast wordt nog rekening gehouden met te vergoeden gerecht- en proceskosten van € 20.000,-. Het totale nadeel van € 970.000,- is verwerkt in de bij dit voorstel behorende

begrotingswijziging waarbij wordt voorgesteld om het nadeel te compenseren door een onttrekking uit de algemene reserve.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? N.v.t

Risico's

☒ overige risico's: Het nadeel van € 500.000,- voor de nog op te leggen aanslagen 2013 en 2014 is gebaseerd op een schatting omdat de bestanden voor aanslagoplegging nog niet zijn opgebouwd. Hierdoor blijft een risico bestaan dat het werkelijke nadeel hoger is. Dit risico wordt opgenomen in Naris.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Door het nemen van dit besluit kan de heffing van forensenbelasting op een eenduidige manier worden uitgevoerd door de heffingsambtenaar conform de geldende wetgeving en jurisprudentie.

Bijlagen:

- memo onderzoek gevolgen arrest Hoge Raad inzake forensenbelasting;
- raadsbesluit;
- begrotingswijziging.

Bergen, 25 augustus 2015

College van Bergen

mr. M.N. Schroor
locogemeentesecretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester